

II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου περί των ελάχιστων προδιαγραφών για τη βελτίωση της κινητικότητας και της ασφαλούς μεταφοράς των εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα από και προς τον τόπο εργασίας

(91/C 68/08)

COM(90) 588 τελικό — SYN 327

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή στις 11 Φεβρουαρίου 1991)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

τητα της πρόσβασης, την κινητικότητα και τα μέσα μεταφοράς ανάλογα με τις ικανότητες του ενδιαφερόμενου·

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 118Α,

ότι είναι σκόπιμο να συμπληρωθεί η υπάρχουσα ή η μελλοντική κοινοτική νομοθεσία περί της προστασίας της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα στο χώρο εργασίας, με διατάξεις που διευκολύνουν την πρόσβαση αυτών στην εργασία και, ως εκ τούτου, περιορίζουν τους κινδύνους που τους απειλούν ιδιαίτερα κατά τη μεταφορά τους από και προς τον τόπο εργασίας·

την πρόταση της Επιτροπής που καταρτίστηκε ύστερα από διαβούλευση με τη συμβουλευτική επιτροπή για την ασφάλεια, την υγιεινή και την προστασία της υγείας στο χώρο εργασίας,

Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

ότι είναι σαφές πως τα μεταφορικά μέσα που δεν είναι προσαρμοσμένα στις ανάγκες των εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα συνεπάγονται κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία των ατόμων αυτών·

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής,

Εκτιμώντας:

ότι το άρθρο 118Α της συνθήκης προβλέπει ότι το Συμβούλιο θεσπίζει με οδηγίες τις ελάχιστες προδιαγραφές για την προώθηση βελτιώσεων, ιδίως στο χώρο εργασίας, ώστε να εξασφαλίζεται καλύτερη προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων·

ότι οι εργαζόμενοι με μειωμένη κινητικότητα πρέπει να έχουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν τα μέσα μεταφοράς για τις μετακινήσεις τους μεταξύ της κατοικίας και του τόπου εργασίας χωρίς να διατρέχουν περισσότερους κινδύνους απ' ό,τι οι άλλοι εργαζόμενοι· ότι, η ασφάλεια και η υγεία των εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα στο χώρο εργασίας πρέπει να εξασφαλίζεται με τη λήψη των αναγκαίων μέτρων για τη διευκόλυνση της ασφαλούς μετακίνησής τους από και προς τον τόπο εργασίας·

ότι, σύμφωνα με το εν λόγω άρθρο, με τις οδηγίες αυτές αποφεύγεται η επιβολή διοικητικών, οικονομικών και νομικών εξαναγκασμών οι οποίοι εμποδίζουν τη δημιουργία και την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων·

ότι τα μέτρα βελτίωσης της κινητικότητας και της μεταφοράς αφορούν τους εργαζόμενους με μειωμένη κινητικότητα, των οποίων η αναπηρία οφείλεται είτε σε σωματική ή αισθητηριακή είτε σε διανοητική δλάβδη·

ότι σύμφωνα με την παράγραφο 26 του τίτλου I του κοινοτικού χάρτη των θεμελιωδών κοινωνικών δικαιωμάτων των εργαζομένων όλα τα άτομα με ειδικές ανάγκες, ανεξάρτητα από την προέλευση και τη φύση της αναπηρίας τους, πρέπει να απολαύουν συγκεκριμένων πρόσθετων μέτρων τα οποία ενισχύουν την επαγγελματική και κοινωνική τους ένταξη· ότι τα εν λόγω μέτρα πρέπει να αφορούν κυρίως τη δυνατό-

ότι πρέπει να αφεθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα επιλογής μεταξύ, αφενός, της θέσης στη διάθεση των εργαζο-

μένων με μειωμένη κινητικότητα δημόσιων μεταφορικών μέσων, μέσω μεταφοράς οργανωμένων από τον εργοδότη ή ειδικών υπηρεσιών μεταφοράς και, αφετέρου, των κινήτρων που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της μεταφοράς των εργαζομένων αυτών, εφόσον τα μέτρα αυτά έχουν ισοδύναμο αποτέλεσμα·

ότι πρέπει, ωστόσο, να προβλεφθούν ελάχιστες προδιαγραφές προκειμένου να εξασφαλιστεί η θέση στη διάθεση των εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα επαρκών μέσων μεταφοράς προσαρμοσμένων στις ειδικές ανάγκες τους· ότι οι προδιαγραφές αυτές αφορούν την πρόσβαση στα μέσα μεταφοράς, τη δυνατότητα προσπέλασής τους, τις διευκολύνσεις για την ασφαλή μετακίνηση των εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα, καθώς και τη σήμανση για τη χρήση των μεταφορικών μέσων·

ότι, προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι δαπάνες μετατροπής των μεταφορικών μέσων ώστε να καταστούν προσπελάσιμα για τους εργαζόμενους με μειωμένη κινητικότητα, πρέπει να προβλεφθούν διάφορα εναλλακτικά μέτρα τα οποία να παρέχουν την απαραίτητη ευελιξία προς εξεύρεση λύσεων προσαρμοσμένων σε κάθε περίπτωση, εξασφαλίζοντας ταυτόχρονα ασφαλή μετακίνηση·

ότι, εφόσον ο εργοδότης εξασφαλίζει τη μεταφορά στο τόπο εργασίας για τους εργαζόμενους στην επιχείρησή του, πρέπει να προβλέπεται η υποχρέωσή του να συνεκτιμά τις ειδικές ανάγκες όσον αφορά τη μεταφορά των εργαζομένων, των μαθητευομένων και των ασκουμένων με μειωμένη κινητικότητα στην επιχείρησή του·

ότι στα περισσότερα κράτη μέλη υπάρχουν ειδικές υπηρεσίες μεταφοράς που προορίζονται για τα μειονεκτούντα άτομα, τις οποίες διαχειρίζονται δημόσιοι ή ιδιωτικοί οργανισμοί· ότι εξαιτίας του οικονομικού κόστους και στα πλαίσια της σφαιρικής και συνεκτικής πολιτικής της Επιτροπής που αποσκοπεί στην οικονομική και κοινωνική ένταξη των μειονεκτούντων ατόμων, αυτές οι ειδικές υπηρεσίες μεταφοράς πρέπει να εξασφαλίζονται κατά προτεραιότητα στα άτομα με το σοβαρότερο μειονέκτημα·

ότι πρέπει να αποδοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο πρόβλημα της κατάρτισης και της πληροφόρησης των εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα ώστε να μπορούν να χρησιμοποιούν κατ' άριστο τρόπο τα μεταφορικά μέσα που τίθενται στη διάθεσή τους· ότι, με το ίδιο πνεύμα, πρέπει να προβλέπεται η κατάλληλη επιμόρφωση του προσωπικού αυτών των μεταφορικών μέσων, ώστε να συμβάλλουν στη μείωση ή εξάλειψη των κινδύνων που συνδέονται με τις μετακινήσεις των εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα·

ότι είναι σκόπιμο η διάθεση μεταφορικών μέσων προσαρμοσμένων στις ειδικές ανάγκες των εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα να μη συνεπάγεται επιπλέον οικονομική επιβάρυνση για τη μεταφορά αυτών· ότι τούτο πρέπει να εφαρμόζεται επίσης στην περίπτωση των εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα οι οποίοι, λόγω της αναπηρίας τους, έχουν ανάγκη συνοδού ή σκύλου για να είναι σε θέση να χρησιμοποιούν τα μέσα μεταφοράς·

ότι η παρούσα οδηγία συμβάλλει στην υλοποίηση των στόχων που προβλέπονται στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 16ης Σεπτεμβρίου 1987 σχετικά με τη μεταφορά των ατόμων με ειδικές ανάγκες και των ηλικιωμένων⁽¹⁾, στο οποίο επισημαίνεται η σημασία της κινητικότητας των ατόμων αυτών ως θεμελιώδους όρου για την απόκτηση και τη διατήρηση κατάλληλης θέσης εργασίας·

ότι προκειμένου να ικανοποιηθούν οι ειδικές ανάγκες των εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα, είναι σκόπιμο οι ενέργειες που αποτελούν αντικείμενο παρέμβασης των διαρθρωτικών κοινοτικών ταμείων να λαμβάνουν υπόψη τους στόχους της παρούσας οδηγίας,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Η παρούσα οδηγία έχει ως στόχο τη διευκόλυνση της ασφαλούς μετακίνησης των ατόμων με μειωμένη κινητικότητα ούτως ώστε να διευκολύνεται η πρόσβασή τους στον τόπο εργασίας.

Άρθρο 2

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:

α) *εργαζόμενος με μειωμένη κινητικότητα*, κάθε εργαζόμενος που αντιμετωπίζει ειδικές δυσκολίες κατά τις μετακινήσεις του με δημόσια μεταφορικά μέσα, λόγω σοβαρής αναπηρίας που προέρχεται από σωματική ή διανοητική βλάβη·

β) *μέσα μεταφοράς*

— τα δημόσια μέσα μεταφοράς,

— τα μέσα μεταφοράς που εξασφαλίζει ο εργοδότης,

— οι ειδικές υπηρεσίες μεταφοράς που προορίζονται για τα άτομα με ειδικές ανάγκες.

(¹) ΕΕ αριθ. C 281 της 19. 10. 1987, σ. 85.

Άρθρο 3

Για την υλοποίηση των στόχων του άρθρου 1, τα κράτη μέλη λαμβάνουν

- α) τα αναγκαία μέτρα για την εξασφάλιση της διαθεσιμότητας και της δυνατότητας πρόσβασης στα μέσα μεταφοράς, προβλέποντας τη δυνατότητα εναλλαγής μεταξύ τους, ή
- β) όλα τα μέτρα που ευνοούν τη μετακίνηση των εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα εφόσον τα μέτρα αυτά είναι ισοδύναμου αποτελέσματος με εκείνα που αναφέρονται στο στοιχείο α).

Τα μεταφορικά μέσα που τίθενται στη διάθεση των εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα πρέπει να ανταποκρίνονται στις ελάχιστες προδιαγραφές που αναφέρονται στο παράρτημα.

Άρθρο 4

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν μέτρα για να εξασφαλίζουν

- α) την εκμάθηση της ασφαλούς κίνησης στους εργαζόμενους με μειωμένη κινητικότητα, κατά τις μετακινήσεις τους·
- β) την απαραίτητη κατάρτιση του προσωπικού των επιχειρήσεων δημόσιων μεταφορών που προορίζεται να βοηθά τους εργαζόμενους με μειωμένη κινητικότητα να χρησιμοποιούν τα μεταφορικά μέσα που τίθενται στη διάθεσή τους·
- γ) την πληροφόρηση και την παροχή συμβουλών στους εργαζόμενους με μειωμένη κινητικότητα.

Άρθρο 5

Εφόσον ένας εργαζόμενος με μειωμένη κινητικότητα χρειάζεται τη βοήθεια συνοδού ή κάθε άλλη μορφή βοήθειας για τις μετακινήσεις του, τα κράτη μέλη πρέπει να φροντίζουν ώστε η βοήθεια αυτή να μη συνεπάγεται πρόσθετη οικονομική επιβάρυνση για τον εργαζόμενο αυτό.

Άρθρο 6

Η Επιτροπή συντάσσει κάθε δύο χρόνια έκθεση σχετικά με την εφαρμογή από τα κράτη μέλη των μέτρων που αναφέρονται στα άρθρα 3, 4 και 5 και τη διαβιβάζει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

Άρθρο 7

Η παρούσα οδηγία δεν θίγει τις ευνοϊκότερες υφιστάμενες ή μελλοντικές εθνικές και κοινοτικές διατάξεις όσον αφορά την ασφαλή μετακίνηση των εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα.

Άρθρο 8

Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία

- α) το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 1992 όσον αφορά τα μέτρα που αναφέρονται στα άρθρα 3 και 4 και παρουσιάζουν χρονοδιάγραμμα της εφαρμογής τους μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1999.
- β) το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 1992 όσον αφορά τα μέτρα που αναφέρονται στο άρθρο 5 ώστε να καταστεί δυνατή η θέση σε εφαρμογή των μέτρων αυτών το αργότερο στις 31 Δεκεμβρίου 1994.

Ενημερώνουν αμέσως σχετικά την Επιτροπή.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, αυτές περιλαμβάνουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από τέτοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής αυτής, αποφασίζεται από τα κράτη μέλη.

Άρθρο 9

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**Ελάχιστες προδιαγραφές**

[Άρθρο 3 στοιχείο α)]

Γενική παρατήρηση

Οι υποχρεώσεις που προβλέπονται στο παρόν παράρτημα εφαρμόζονται όταν το απαιτούν τα χαρακτηριστικά του εκάστοτε μεταφορικού μέσου ή της υποδομής του.

I. Πρόσβαση στα μεταφορικά μέσα

Τα μεταφορικά μέσα πρέπει να τίθενται στη διάθεση των εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα κατά τρόπο ώστε να ανταποκρίνονται στις ειδικές ανάγκες τους. Τούτο σημαίνει επαρκή αριθμό και συχνότητα δρομολογίων καθώς και κατάλληλα ωράρια.

II. Δυνατότητα πρόσβασης στα μεταφορικά μέσα που τίθενται στη διάθεση των εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα

Οι ακόλουθες ελάχιστες προδιαγραφές αφορούν τις διατάξεις για την εφαρμογή του ανωτέρω σημείου I.

α) Η ασφαλής δυνατότητα πρόσβασης στα μεταφορικά μέσα που τίθενται στη διάθεση των εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα, όσον αφορά την είσοδο/έξοδο πρέπει να εξασφαλίζεται με τις εξής εναλλακτικές λύσεις:

- είτε με τεχνικό δομήτημα προσαρμοσμένο στο μεταφορικό μέσο, κυρίως με χαμηλό δάπεδο, ανυψωτικό μηχανισμό κ.λπ.,
- είτε με εξωτερικό τεχνικό δομήτημα κυρίως σε αποβάθρες ή στάσεις, κινητές ράμπες, ανυψωτικά οχήματα, κινητές γέφυρες κ.λπ.,
- είτε με ατομική δοθήθεια από ειδικά εκπαιδευμένο προσωπικό της εκάστοτε μεταφορικής επιχείρησης.

β) τουλάχιστον μια είσοδος/έξοδος πρέπει να είναι διαμορφωμένη κατά τρόπο ώστε οι εργαζόμενοι με μειωμένη κινητικότητα να μπορούν να επιδιάζονται στο μεταφορικό μέσο και να κατέρχονται από αυτό με πλήρη ασφάλεια.

γ) η δυνατότητα πρόσβασης συνεπάγεται συμβατότητα μεταξύ του μεταφορικού μέσου και της αντίστοιχης υποδομής ώστε να εξασφαλίζεται η ασφαλής προσέλαση του εργαζόμενου με μειωμένη κινητικότητα στο εν λόγω μεταφορικό μέσο.

III. Διευκολύνσεις στα μεταφορικά μέσα που τίθενται στη διάθεση των εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα

Στο εσωτερικό των μεταφορικών μέσων πρέπει να προβλέπονται για τους εργαζόμενους με μειωμένη κινητικότητα, ανάλογα με τις ειδικές ανάγκες των διαφόρων ειδών αναπηρίας, ιδίως

- ειδικά καθίσματα επαρκή σε αριθμό και σε κατάλληλες θέσεις,
- διάδρομοι,
- εγκαταστάσεις υγιεινής.

IV. Σήμανση

Στη σήμανση για τη χρήση των μεταφορικών μέσων που τίθενται στη διάθεση των εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα, καθώς και στην πρόσβαση στις υποδομές τους πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι ειδικές ανάγκες των διαφορετικών κατηγοριών εργαζομένων με μειωμένη κινητικότητα.